

**ARKUSZ ZAWIERA INFORMACJE PRAWNIE CHRONIONE DO MOMENTU
ROZPOCZĘCIA EGZAMINU**

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

DATA URODZENIA UCZNIĄ

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

miejsce
na naklejkę
z kodem

**EGZAMIN
W TRZECIEJ KLASIE GIMNAZJUM
Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW
MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH**

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 13 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Zestaw egzaminacyjny zawiera 24 zadania.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiązuje długopisem lub piórem.
5. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:
A. **X** C. D.
6. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź,
np.:
A. **(X)** **(X)** D.
7. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:
TAK NIE

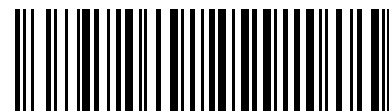
Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**,
np.:
TAK **(X)**E
8. Pozostałe zadania wykonaj bezpośrednio pod poleceniami.
Pomyłki przekreśl.
9. Na ostatniej stronie znajduje się *Brudnopis*, z którego możesz skorzystać.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

KWIECIEŃ 2008

**Czas pracy:
do 180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

GM-8-082

W Europie

Zadanie 1.

Zapoznaj się z mapą konturową świata.

Skala 1:170 000 000

Na podstawie: *Gimnazjalny atlas geograficzny*, Warszawa 2001.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Europa leży na półkuli północnej. TAK NIE

Europa leży na zachód od Ameryki Północnej. TAK NIE

Zadanie 2.

Uzupełnij zdanie, wybierając z ramki odpowiednie nazwy.

Obiektami geograficznymi położonymi w Europie są: _____ ,
_____ i _____ .

Alpy, Tybet, Morze Bałtyckie, Morze Japońskie, Nil, Dunaj

Zadanie 5.

Zapoznaj się z mapą konturową Europy.

Skala: 1:30 000 000

Na podstawie: *Gimnazjalny atlas geograficzny*, Warszawa 2001.

Korzystając z mapy, połącz linią nazwę państwa z właściwą mu cechą położenia geograficznego.

Polska

Hiszpania

Wielka Brytania

państwo leżące na wyspie

państwo leżące na półwyspie

państwo leżące nad Morzem Czarnym

państwo leżące nad Morzem Bałtyckim

Zadanie 6.

Połącz linią rysunek flagi z informacją o liczbie jego osi symetrii.

nie posiada osi symetrii

posiada dokładnie
1 oś symetrii

posiada dokładnie
2 osie symetrii

Zadanie 7.

Zapoznaj się z tabelą, w której przedstawiono średnią roczną temperaturę na równoleżnikach szerokości geograficznej północnej przechodzących przez Europę.

Szerokość geograficzna	40°N	50°N	60°N	70°N
Średnia roczna temperatura powietrza	14,1°C	5,8°C	-1,1°C	-10,7°C

Na podstawie: *Świat w liczbach 2006/2007*, Warszawa 2006.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Różnym szerokościom geograficznym odpowiadają takie same średnie roczne temperatury powietrza.

TAK NIE

Jeżeli szerokość geograficzna zwiększa się, to średnia roczna temperatura powietrza maleje.

TAK NIE

Zadanie 13.**Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.**

Omdlałemu należy podać do picia chłodną wodę.

TAK NIE

Otartą skórę należy posmarować tłustym kremem.

TAK NIE

Na stłuczone kolano dobrze jest przyłożyć zimny kompres.

TAK NIE

Zadanie 14.**Zapoznaj się z tabelą, w której przedstawiono rozkład lotów z Warszawy do Aten.**

Odłot z Warszawy	Przyłot do Aten	Dni lotów	Numer rejsu
7.00	10.50	- - - 4 - - 7	DY2561
11.05	14.50	1 2 - 4 - - -	LO603
22.40	02.15	- - 3 - 5 6 7	LO601

Dni lotów → 1 – poniedziałek, 2 – wtorek, 3 – środa, 4 – czwartek,
5 – piątek, 6 – sobota, 7 – niedziela

Przykład:

1	2	-	4	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---

 – rejsy odbywają się w poniedziałki, wtorki, czwartki
Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

Rejsy numer DY2561 z Warszawy do Aten odbywają się tylko w czwartki i niedziele.

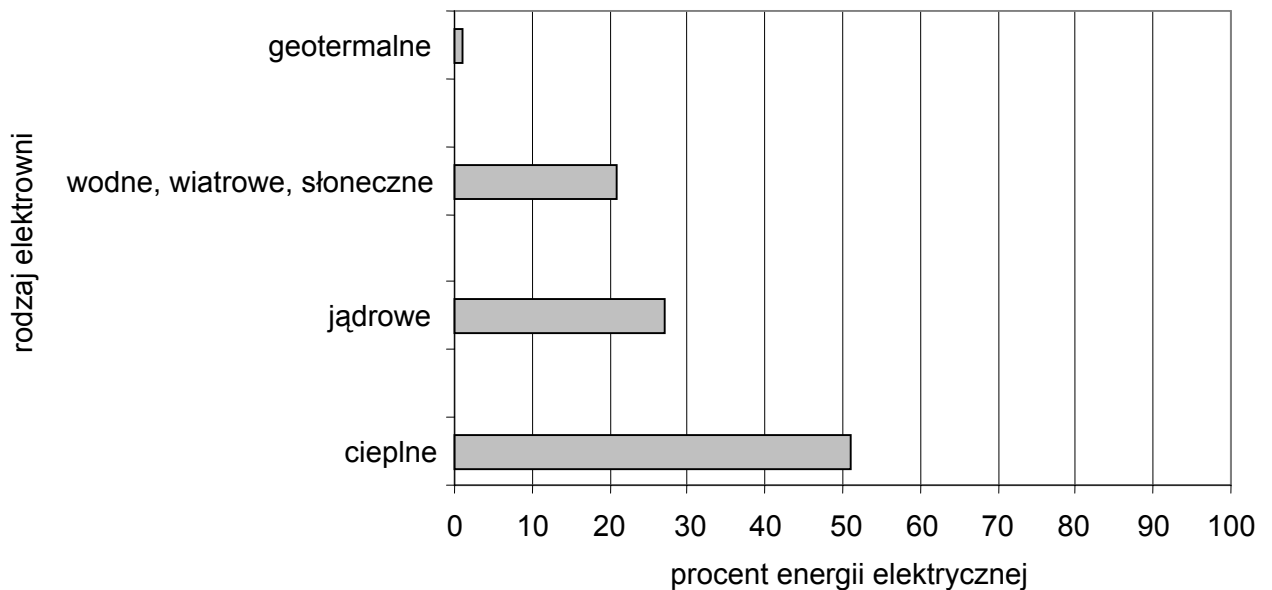
TAK NIE

Wszystkie samoloty do Aten odlatują z Warszawy w godzinach wieczornych.

TAK NIE

Zadanie 15.

Zapoznaj się z diagramem, który przedstawia produkcję energii elektrycznej w Hiszpanii według rodzajów elektrowni.

Na podstawie: *Świat w liczbach 2005/2006*, Warszawa 2005.

Na podstawie diagramu uzupełnij zdania, wpisując rodzaje elektrowni.

Ponad połowę energii elektrycznej produkuje się w Hiszpanii w elektrowniach _____.

Najmniej energii dostarczają elektrownie _____.

Drugie miejsce pod względem ilości wyprodukowanej energii elektrycznej zajmują elektrownie _____.

Zadanie 16.

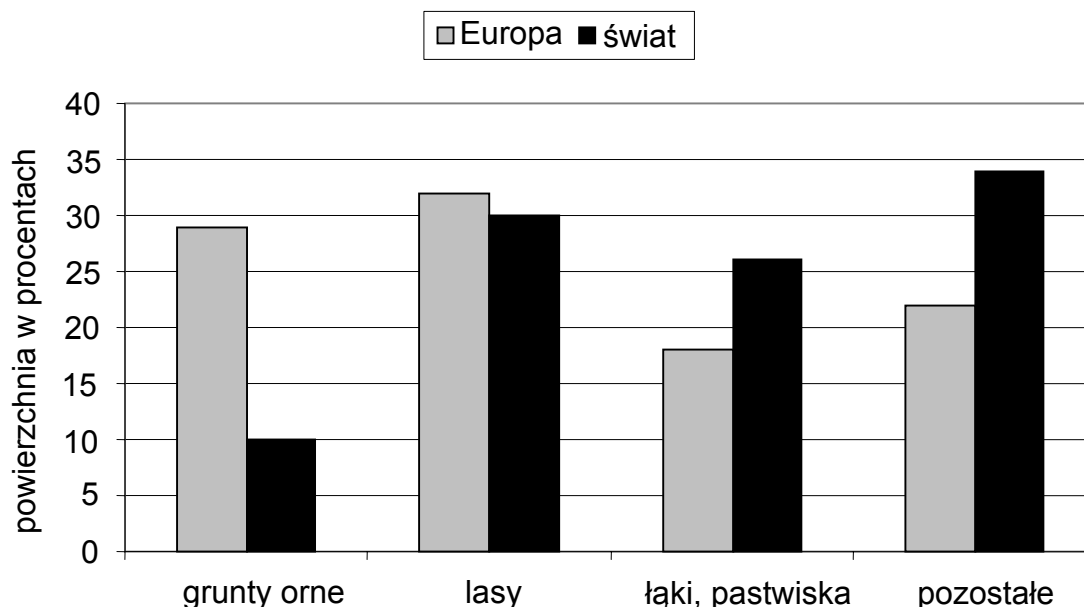
Uzupełnij zdanie, korzystając z informacji w ramce.

Podczas spalania węgla wydziela się _____
i szkodliwy dla środowiska _____.

energia mechaniczna, ciepło, kwas octowy, dwutlenek węgla

Zadanie 17.

Zapoznaj się z diagramem, na którym przedstawiono, jaki procent powierzchni Europy i świata zajmują różne rodzaje terenów.

Na podstawie: *Ziemia. Liczby, fakty, ilustracje*, Poznań 2001.

Zaznacz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, a NIE, jeśli jest fałszywe.

W Europie jest procentowo więcej gruntów ornych niż na świecie.

TAK NIE

Łąki i pastwiska stanowią najmniejszy procent powierzchni Europy.

TAK NIE

Zadanie 18.

Powierzchnia Polski wynosi 322 600 km². W roku 2003 ziemie użytkowane przez rolników stanowiły około 50% ogólnej powierzchni Polski.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Powierzchnia ziem użytkowanych przez rolników w roku 2003 wynosiła około

- A. 150 300 km²
- B. 160 300 km²
- C. 161 300 km²
- D. 170 300 km²

Zadanie 19.

Paliwo do maszyn rolniczych (olej napędowy) często jest niewłaściwie przechowywane.

Uzupełnij zdanie odpowiednimi wyrażeniami z ramki.

W przypadku wylania się i zapalenia oleju napędowego należy go jak najszybciej _____ lub

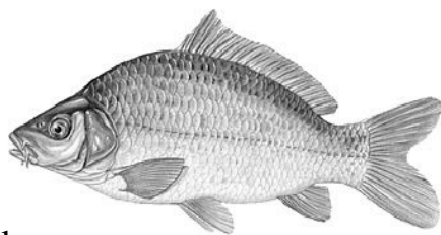
_____.

zasypać piaskiem, polać wodą, użyć gaśnicy pianowej

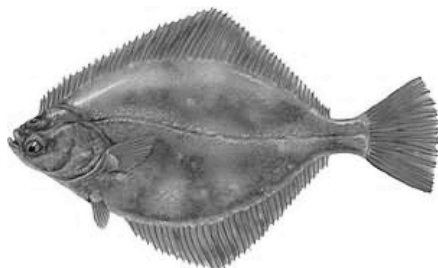
Zadanie 20.

Europejskie zbiorniki wodne to środowisko życia różnych gatunków ryb.

Połącz linią rysunek ryby z opisem jej środowiska życia.

karp

flądra

wody słone

wody słodkie i słone

wody słodkie

Zadanie 21.

Jedną z gałęzi europejskiej gospodarki jest rybołówstwo.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Nadmierne połowy ryb morskich mogą spowodować

- A. zwiększenie zasolenia mórz.
- B. zanik glonów w morzach.
- C. wyginięcie poławianych gatunków ryb.
- D. zmniejszenie zanieczyszczenia mórz.

Zadanie 22.

Słona woda przyspiesza rdzewienie metalowych elementów kutrów rybackich. Głównym składnikiem rdzy jest tlenek żelaza(III). Żelazo w tym związku jest trójwartościowe a tlen dwuwartościowy.

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wzór sumaryczny tlenku żelaza(III) ma postać

- A. FeO B. Fe₂O C. Fe₂O₂ D. Fe₂O₃

Zadanie 23.

Podaj dwie przyczyny zanieczyszczenia mórz spowodowane działalnością człowieka.

Zadanie 24.

Jakie skutki może wywołać nadmierne zanieczyszczenie mórz?

Podaj dwa przykłady.

Brudnopis